

ET KONGEBESØG
PAA AALHOLM I 1585

DEN GAMLE Borg Aalholm, der nylig har huset Landets Konge indenfor sine ærværdige Mure, har selvfølgelig oftere under sin snart 800-aarige Tilværelse nydt en lignende Ære.

Et interessant Minde om et saadant Kongebesøg for mere end tre Aarhundreder siden er endnu bevaret paa Slottet, hvor det danner den stemningsvækkende Dekoration paa den røde Murstensvæg i en Forhal i Slottets nordøstlige Del.

Det er en Indskrift, som er anbragt der til Ihukommelse af et Besøg, som Kong Frederik den 2den, hans Dronning Sofie og deres Hofstat aflagde paa Slottet i 1585, da Kongen en Del af Sommeren færdedes omkring paa Laaland og Falster. Aalholm var den Gang et kongeligt Len, som styredes af en af Tidens fremragende Mænd, Hack Holgersen Ulfstand. Han havde siden 1581 været beskæftiget med større Byggeføretagender paa det ved hans Overtagelse af Lenet "meget bygfældige" Slot, og det overdroges ham netop i August 1585 at lade de to paa Aalholm staaende ufuldendte Taarne bygge færdig. Det er de samme svære firkantede Taarne, som endnu

hæver sig paa Slottets nordvestlige og nordøstlige Hjørne, og det er kendeligt, at deres Opførelse falder i to Perioder, idet Murværket indtil 15 Alens Højde er i "Munkeskifte" og derfra i den af Hack Ulfstand opbyggede Del i "Krydsskifte". Det er ret sandsynligt, at Indskriften staar i Forbindelse med de her omhandlede Byggeføretagender, saa meget mere som den Mur, hvorpaa den findes, tidligere har dannet en Del af Trappeopgangen til det største Taarn.

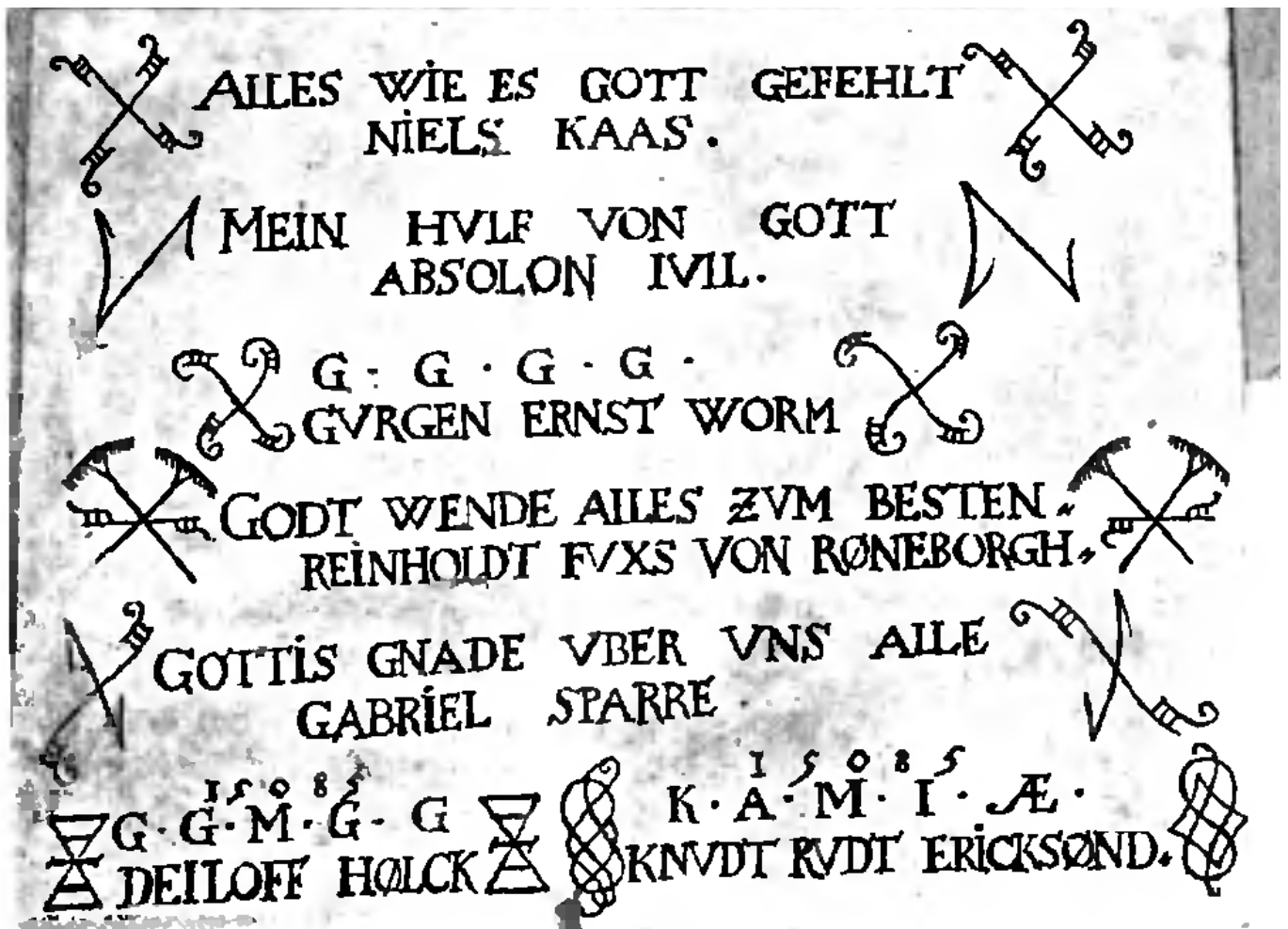
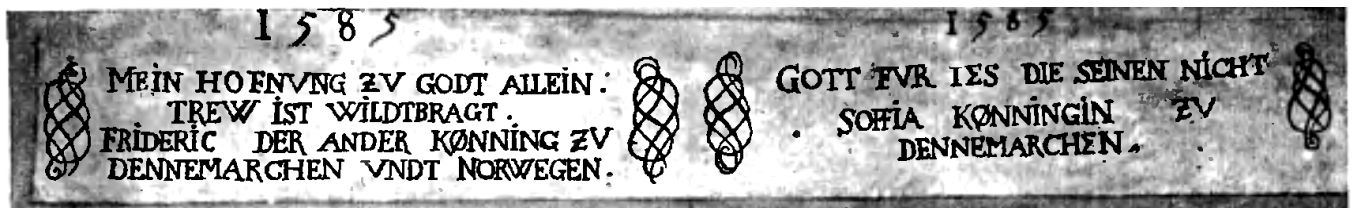
Det er Kongens, Dronningens og deres Hofmænds Navne og Valgsprog eller disses Begyndelsesbogstaver, der i store og tydelige Træk smykker Væggen, omgivne af alskens underlige Tegn og Mærker, der maaske ogsaa ved nærmere Undersøgelse vil vise sig at have mere end dekorativ Betydning. Der er fra Christian den 4des Besøg i Bergen 1599 overleveret os en lignende Liste paa Navne og Valgsprog, men intet af dem falder sammen med dem paa Aalholm. Kun kan det i al Almindelighed siges, at medens i Aalholm listen alle Valgsprog er tyske, er der i den fra Bergen større Afveksling, idet der er både det danske, tyske, franske og latinske Sprog er benyttede.

De fleste af de i Aalholm indskriften anførte Navne er kendte andetsteds fra. Lige efter Kongen træffer vi den, der næst

ham var Rigets første Mand, den noksom bekendte Kansler Niels Kaas. Den næste i Rækken, Absalon Juul, var faa Aar i Forvejen bleven Arild Hvitfeldts Efterfølger som øverste Sekretær i det danske Kancelli. Af de øvrige var ogsaa Hans v. Stralendorff en meget betroet Mand, Skænk og Hofmarskalk; den sidstnævnte Værdighed opnaede senere baade Preben Bild og Tage Krabbe; de var med her paa Aalholm som Kongens Hofjunkere. Flere af de i Indskriften nævnte var eller blev senere kongelige Lensmænd, saaledes Gabriel Sparre paa Dalby Kloster, Knud Rud Eriksøn paa Korsør, Magnus Svave i Gyngø Herred og Ditlev Holck paa Gulland. Den sidstes Søn var den fra Trediveaarskrigen kendte Ryttergeneral, hvis Minde bl. a. er bevaret i Schillers "Wallenstein". Wilhelm v. der Wense drog i 1589 til Skotland med Dronning

Anna, Frederik den 2dens Datter, som hendes Kammerjunker Reinholdt Fuchs var Kongens "Hingstrider". Hans Tilnavn v. Boineburg er her bleven til Røneborgh, og i det hele er det tydeligt, at der hist og her i Teksten har fundet Misforstaaelser og Forvanskninger Sted ved en senere Opfriskning af Indskriften. Saaledes er Dronningens og Kanslerens Valgsprog blevne noget uforstaaelige, idet der i det første er gjort Vold paa Verbet "verlassen", medens i det andet "gefält" er blevet til "gefehlt". I Tage Krabbes Fornavn er de tre Bogstaver faldne ud, og af et andet Navn er kun tre Bogstaver blevne tilbage. Disse kunde maaske suppleres til Düring Ramel, en Adelsmand, der ogsaa den Gang ligesom Kl. Podebusk og J. E. Worm hørte til Kongens Hofstat. Endelig er der tillagt det sidste mærkelige Navn Christopher Koryot. Efter den Indfat-

ning, hvori det fremtræder, et Narrehoved og en Ølkande, og den filosofiske Devise, der hører til, er det maaske ikke for dristigt at antage, at vi her har bevaret Navnet paa Kongens Hofnar.

Den gamle Indskrift blev, efter i lang Tid at have været skjult af Taarnopgangens Kalkpuds, fundet og afdækket i 1882.

Den er anbragt paa begge Sider af et Vindue, og i dens to

Partier er Bogstaverne af meget ulige Størrelse. Den er nu atter kommet til Ære og Værdighed og vil langt ned i Fremtiden bringe Bud fra længst forsvundne Dage, da et Kongebesøg sikkert har faaet Slottets Haller til at genlyde af munter Skæmt og Bægerklang.

S. Skouboe

Illustreret Tidende 1906, nr. 49 side 695

